

Vereniging Artsen Volksgezondheid

SUMMER SYMPOSIUM

MEDICALISERING ALS VRAAGSTUK VAN PUBLIEKE GEZONDHEIDSZORG

Datum: 13 JUNI 2018 van 9.00 tot 16.45

Locatie: NBC, Blokhoeve 1, Nieuwegein

Voor een actueel reisadvies per openbaar vervoer kunt u [hier](#) klikken.

ALGEMENE ACTERTERGROND

Druk gedrag bij kinderen, onzekerheid onder jongvolwassenen, afnemende vruchtbaarheid, overbelasting in het spitsuur van het leven, functievermindering met het ouder worden. Iedere levensfase gaat gepaard met verschijnselen die kunnen leiden tot vragen, ongemakken en problemen. Het viel de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS) op dat verschijnselen die te maken hebben met een bepaalde levensfase haast automatisch werden geduid als een individueel medisch probleem, en dat de oplossing vervolgens bij een zorgprofessional werd gezocht. Maar horen deze vraagstukken wel thuis op het bordje van een zorgprofessional? Dit is de kwestie die de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving in een advies centraal stelde: Medicalisering als recept voor een maatschappelijk probleem (2017).

Voor een arts Maatschappij en Gezondheidszorg ligt in de maatschappij echter ook de oplossing conform het determinantenmodel van Lalonde (1974), thans operationeel in het RIVM-model van de Volksgezondheid Toekomst Verkenningen en krachtig verwoord in de inaugurale rede van professor Karien Stronks (UvA/AMC): de maatschappij als medicijn (2006). Daarop zet dit symposium in: op maatschappelijke interventies en beleid voor demedicalisering en (positieve) gezondheid.

In de middag wordt daartoe specifiek gekeken naar geestelijke gezondheid, respectievelijk de ggz. De sprekers hebben zich recent al laten horen. 'Het attribueren van menselijke psychiatrische variatie als aandachtstekorten of stemmen horen aan hypothetische ziekteconstructies als respectievelijk ADHD en schizofrenie resulteert in a priori-medicalisering en afhankelijkheid. Dat houdt mensen weg bij contextuele verklaringen en zelfmanagement van hun problemen (Bak, M., P. Dohmen, en J. van Os, *Innovatief leerboek persoonlijke Psychiatrie; terug naar de essentie*, Bohn Stafleu van Loghum, Houten, 2018). En zou minder stigma op afwijken moeten rusten zodat minder afwijkingen 'stoornis' hoeven te heten (Trudy Dehue, De Volkskrant, 27 februari 2017). Gertrude van Driesten van De Argumentenfabriek presenteert een overzicht van oorzaken van (on)gewenste medicalisering van jongeren als basis voor discussie over interventies en beleid.

Medicalisering: van vraagstuk naar oplossing

De Inzet van de publieke gezondheidszorg

Programma

08.30 – 09.00: Ontvangst

09.00 – 09.15: Medicalisering al vraagstuk van publieke gezondheidszorg
Jan Maarten Boot, nascholingscoördinator

09.15 – 10.00: Medicalisering als recept voor een maatschappelijk probleem
Prof. Dr. Jan Kremer, Celsus Academie Radboud UMC, Lid Raad voor Volksgezondheid en Samenleving

10.00 – 10.45: Reacties vanuit publieke gezondheidsperspectief:
René Héman, arts M&G, voorzitter KNMG
Dr. John Dierx, MPH, lector van het lectoraat Leven Lang in Beweging, Avans Hogeschool/Bestuurslid PHned
Drs. Bert Hesdahl, MPH, Projectleider positieve gezondheid Sociale Agenda Limburg 2025

10.45 – 11.30: Koffie

11.30 – 12.30: Debat

12.30 – 13.30: Lunch

13.30 – 14.30: Biologie als excuus voor en medische framing van ongewenst gedrag
Prof. Dr. Trudy Dehue, hoogleraar emeritus RUG

14.30 – 15.15: Wat zijn de oorzaken van (on)gewenste medicalisering
Drs. Gertrude van Driesten, MPH, Senior zorg, De Argumentenfabriek

15.15 – 15.45: Theepauze

15.45 – 16.30: 'Schizofrenie bestaat niet'; over psychiatrische diagnoses als labels, de DSM
Prof. Dr. Jim van Os, medisch manager Divisie Hersenen en Psychiater, UMCUtrecht

16.30 – 16.45: Afronding en Sluiting

Leerdoelen

1. Kennis van medicalisering in de verschillende levensfasen
2. Kennis van oorzaken van medicalisering, in het bijzonder van kinderen en jongeren
3. Zicht op en kennis van interventies en beleid, mede in het perspectief van positieve gezondheid
4. Specifieke kennis wat betreft medicalisering op het terrein van de GGZ en geestelijke gezondheid
5. Zicht op de consequenties wat betreft beleid, interventies en financiering binnen de OGGZ en jeugdgezondheidszorg

Literatuur

Bak, M., P. Domen, en J. van Os, *Innovatief leerboek persoonlijke psychiatrie; terug naar de essentie*, Diagnosis Uitgevers, 2017.

Dehue, T., *Betere mensen; over gezondheid als keuze en koopwaar*, Atlas Contact, 2017

Dehue, T., *De depressie-epidemie : over de plicht het lot in eigen hand te nemen*, Uitgeverij Augustus, 2015.

Opzet van deze thema dag

Inleidingen en (forum)discussies

Accreditatie

Voor deze themadag is accreditatie aangevraagd bij de Stichting AbSg.

Competenties

Kennis en Wetenschap	40 %
Maatschappelijk handelen en preventie	40 %
Professionaliteit	20 %